

Діалог у паризькому салоні

Ліна Костенко

Десь був Деґа.

Де? Га?

Деґа. Художник. Дивак. Самітник.

І те сказати: суспільство — смітник.

Між іншим, ви себе в ньому відчуваєте незле.

Але...

Що — але?

Ви теж себе в ньому відчуваєте незле.

Ми — про Деґа. Йому погано! З таким іронічним розумом він може зробити дивертисмент із власної муки.

— То для ближніх. Декорум.

Щоб не бути живим докором.

— Ближнім що? Постачай сенсації.

Ні, — засудять. На смерть. Без касації.

— Але ж він і так все одно що помер.

Мистецтво робить гігантські кроки,

а він не виставляє картин три роки!

Ось, у Салоні, висить всіляка лузга.

А де — Деґа? Я вас питаю — де Деґа?

— Він десь один. Десь на відлюдді.

У нього творча криза.

— Що?.. У нього творча криза?!

— Так, у нього творча криза.

Він написав геніальних танечниць.

— То у нього творча криза

чи він написав геніальних танечниць?

— У нього дуже творча криза.

Він уже викинув танечниць.

Він уже пише безконечність.

— Чому ж він не виставляє свої картини?

— Щоб писали статті кретини?

— Але ж бувають і люди в Салоні!

І в слави ж голос — як у сирен.

— Для лаврів сучасності треба чавунні скроні.

І потім — його відхилив професор N.

— Професор № Це ж нежить мистецтва, нежить!

— На жаль, від нього усе залежить.

І взагалі у нас в Академії
Деґа бояться, як епідемії.
— Він що, заважає чийсь кар'єрі?
— Немає Моцарта — ніхто не Сальєрі.
— З таким талантом
міг би стати Атлантом!
— У нас немає неба.
— Хай підпирає стелю.
— Низько згинатись.
Брудна і підперта погонами.
— Тим часом мистецтво кишить епігонами!
— Кратер вщух. Погасли критерії.
Бунтарство перенесене в кафетерії.
А він... Він — лев. Пішов у пустелю.
Він має небо. Ми маєм стелю.
— Він класик?
— Ні.
— Модерніст?
— А хтозна.
— Реаліст? Романтик? Хто ж він, га?
— Кров у мистецтва сьогодні венозна.
А він окремо. Він — Деґа.